

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo.okm@gov.fi

VN/29832/2025

Etelä-Savon maakuntaliiton lausunto hallituksen esitykseen liikuntalain 7 §:n kumoamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Etelä-Savon maakuntaliiton lausuntoa luonnoksesta hallituksen esityksestä liikuntalain (390/2015) 7 § kumoamiseksi. Etelä-Savon maakuntaliiton vastaukset lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin:

1. Mitä huomioita ja havaintoja teillä on esitykseen?

Etelä-Savon maakuntaliitto haluaa arvostaa ja kunnioittaa tähän asti toimineita alueellisia liikuntaneuvostoja, jotka ovat toimineet tärkeinä asiantuntijaeliminä aluehallintovirastoissa erityisesti valtion liikuntapaikkarakentamiseen liittyvien valtionavustuksien käsittelyssä. Ne ovat tuoneet aidosti esiin alueen näkökulmaa ja paikallistuntemusta laajoja käyttäjäryhmiä koskevien liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen valtion avustusten rahoitussuunnitelmiin.

Nyt esitetään, että valtakunnalliselle virastolle ei perusteta alueellisia liikuntaneuvostoja. Etelä-Savon maakuntaliitto toteaa, että tämä esitys voi viedä pohjaa vaikuttavalta alueellisuudelta. Liitto edellyttää, että uuden viraston toiminnassa tulee kaikin tavoin varmistaa riittävä alueellinen asiantuntemus ja sen tulee olla toiminnan aukikirjoitettu periaate ja toimintaperiaate.

Erityisesti kuntien liikuntapaikkarakentaminen edellyttää vahvaa aluetuntemusta ja on tärkeää, että viraston henkilöstöllä on kattava käsitys alueellisista erityispiirteistä, jotta hankkeet kyetään priorisoimaan oikein ja toisaalta varmistamaan alueellinen tasapuolisuus.

Esitysluonnoksen ja perustelumuistion kirjaukset viraston henkilöstön alueellisen kattavuuden varmistamiseksi ovat osin ristiriitaisia. Toisaalta nykyisten aluehallintovirastojen liikuntatoimen esittelijöiden kerrotaan sijoittuvan ympäri Suomea monipaikkaisesti. Samalla perustelumuistiossa kuitenkin todetaan, ettei uuden viraston liikuntatoimen henkilöstö välttämättä tule sijoittumaan alueellisesti tämän hetken järjestelyn mukaisesti.

Alueellisten liikuntaneuvostojen poistuttua, on valtion liikuntaneuvoston kokoonpanossa varmistettava riittävä alueellinen edustus ottaen huomioon koko laaja maa niin järjestöjen kuin kuntienkin osalta. Tehtävät tulee myös

resursoida riittävällä tavalla, sillä nykyisenkaltaista, laajaa alueen ja toimijoiden tuntemusta ei voi korvata yksittäisellä viranhaltijalla.

Uudistus edellyttää myös lisää suoraa viestintää ja tiedotusta kunnille, oppilaitoksille ja muille toimijoille liikuntapuolen rahoitusmahdollisuuksiin liittyen. Toiminnan tulee olla myös läpinäkyvää ja esimerkiksi rahoituksen alueellisesta kohdentumisesta on raportoitava avoimesti ja säännöllisesti.

2. Miten toteuttaisitte alueellista osallisuutta uudessa virastorakenteessa?

Etelä-Savon maakuntaliitto ehdottaa, että liikuntapaikkarakentamista koskevista valtionavustuspäätöksistä pyydetään jatkossa maakunnan liittojen lausunto. Aiemmin alueellisten liikuntaneuvostojen asettaminen annettiin maakunnan liittojen tehtäväksi ja liikuntapaikkarakentamisen suunnitelmasta annettiin maakunnan liiton lausunto. Lausuntomenettely vahvistaa alueellista asiantuntemusta sekä takaa demokraattisen käsittelyn.

Maakunnan liitto on jäsenkuntiensa muodostama kuntayhtymä, jonka päätöksentekuelimet valitaan kuntavaalitulosten perusteella. Maakunnan liitot voivat lausuntoja valmistellessaan toimia yhteistyössä liikunnan aluejärjestöjen kanssa ja hyödyntää alueellista osaamista varmistaakseen kattavan ja asiantuntevan näkemyksen alueen liikuntatarpeista. Malli tukisi myös maakuntien liittojen tehtäviä ja tavoitteita alueellisen osallisuuden rakentamisessa.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Heini Utunen
maakuntajohtaja

Anne Kokkonen
aluekehityspäällikkö

Jakelu

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.